

STRASIDLÁŘ

MEZI NÁMI Z HLUBIN TAJEMNA

HYNEK
KLIMEK

ILUSTRACE
ZDEŇKA
ŠTUDLAROVÁ

Hynek Klimek

STRAŠIDLÁŘ

Mezi námi z hlubin tajemna

Ilustrace Zdeňka Študlarová

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou Bambook

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 6242. publikaci

Odpovědná redaktorka Magdalena Jimelová

Jazyková úprava Gabriela Janů

Návrh obálky Zdeňka Študlarová

Grafická úprava a sazba Šimon Jimel

Počet stran 64

První vydání, Praha 2016

Vytiskla tiskárna FINIDR s.r.o., Český Těšín

© Grada Publishing, a.s., 2016

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

ISBN 978-80-271-9235-9 (ePub)

ISBN 978-80-271-9234-2 (pdf)

ISBN 978-80-271-0081-1 (print)

OBSAH

Průvodce se představuje	5
O faunovi z Hané	7
O naplněné fajfce	10
O šedém mužíčkovi	12
O střevících žalobnících	15
O zkamenělém mladíkovi	17
O kamenné babě a patách rodu	20
O překrásné můře	23
O dalších proradných můrách	27
Jak dřevorubci vyrostla koliha	30
Jak u vdovy nocoval strašák	32
O bubácích a zimních strašidlech	35
O ještě dalších strašidlech	39
O tajemných prostorách	43
O zmizelých povozech	48
O podivně vyzvánějících zvonech	50
O pokladu, který zůstal žebrákovi	54
O pekelných úkladech	56
O Gabretě a Šumavousovi	59
O vyhnaném ševci	62
Vypravěč se loučí	64

PRŮVODCE SE PŘEDSTAVUJE

Jsem faun a stanu se vaším průvodcem dalším dílem Strašidláře. Sám však strašidlo nejsem, až křesťanství nás fauny odsunulo do světa mýtů a bájí. Za dob starého Říma jsme byli uctíváni jako polobozi. Já jsem se se skupinou svých druhů a družek spolu s římskými legiemi dostal až do střední Evropy. Někteří z nás se poté vydali až do míst, kde o několik set let později vzniklo České království.

Když jsem se tady tehdy usadil, byla zde zcela nenarušená příroda s množstvím pralesů, mokřadů a bažin. Žilo tady mnoho zvěře, ale lidí pramálo. Tu a tam jsem spatřil hlouček Keltů, později je vystřídali první Slované. Jejich obydlí tu bylo poskrovnu. To se časem pronikavě změnilo. Nezamlouvá se mi to, ale zůstal jsem tady dodnes, vždyť kam bych také šel? Změnil se celý svět. Lidem se ovšem již téměř vůbec neukazují. Jen velice zřídka, nechci nikoho děsit či snad plést někomu hlavu.

Pro současníky vypadám nezvykle. Napůl jako člověk, napůl mám kozlí podobu. Na hlavě mám růžky a špičaté uši, jinak je moje horní polovina těla člověčí. Od pasu dolů jsem porostlý srstí

a mám kozlí nožky s kopýtky. Dospělému člověku dosahují zhruba do pasu. Nejsem potměšilý ani škodolibý, jak se nám někdy podsouvá, snad kvůli příbuzenství se starořeckými satyry. Někteří z nich takoví jsou.

My máme vlídnou povahu, rádi se bavíme, veselíme a máme rádi zábavu. Toho se mi nyní k mé lítosti příliš nedostává, když jsem osamělý a nablízku mi není ani jediná faunka. Uchýlil jsem se do Českého krasu a pobývám porůznu ve skalách v lesnatém okolí Srbska poblíž řeky Berounky. Občas mi bývá dlouhá chvíle, a tak si pro její ukrácení pískám na písťalu. Neobávám se ale, že bych se tím prozradil. Ti, kteří mě slyší, se totiž domnívají, že pisklavé zvuky vyluzuje vítr v korunách stromů.

Nyní se mi tedy naskytla možnost zpříjemnit si čas něčím užitečným. Nemám důvod zapírat, že mě nebylo třeba přemlouvat a velice rád jsem přijal nabídku přiblížit vám tajemné bytosti, strašidla a další pozoruhodnosti z hlubin tajemna. Patřím mezi nimi k nejstarším, vždyť dobu svého bytí nepočítám na staletí, ale na mnoho tisíciletí, a za ten čas jsem se toho dozvěděl dost a dost.

Vyprávění začnu u jednoho ze svých kolegů, nejsem totiž sám, kdo tady zůstal z pro nás báječných dob starověku.

O FAUNOVI Z HANÉ

Jeden můj kolega zůstal na Olomoucku, ale vidět ho nikdo nemůže. Je totiž velice hluboko v podzemí. Propadl se tam s kapličkou, kterou pomohl podkopat. Na zemském povrchu nad nimi je les a v něm pramen nazývaný Svatá voda. Věřilo se, že má zázračnou moc uzdravovat, a chodívala k němu i poutní procesí. Je to nedaleko Cakova, který je dnes místní částí Bílska.

Jeho příběh je docela tklivý. V lese, který tam rostl již v dávných časech, nežil sám, faunů tam bylo víc a měli i své družky, fauny. Žili si tam spokojeně, než do těch míst přišel poustevník hledající vhodné místo, kde by se usadil. Když se napil vody z pramene a poznal, jaká síla je v ní skrytá, rozhodl se zůstat tady a vybudovat si zde poustevnu.

Když spatřil fauny, které jeho počínání zneklidnilo a zvědavě pozorovali, co u pramene dělá, odehnal je. Sahali mu sotva po pás, a tak se ho báli a utíkali před ním. Poustevník si z kmínků a větví postavil chatrč, z mechu si v jednom jejím koutě navršil lože a uprostřed jedné stěny umístil kříž, který zhotovil z kmene štíhlé břízy. Nad střechou vztyčil věžičku a do ní zavěsil zvon, který si přinesl s sebou. Od zvonu do poustevny vedl provaz, a když za něj zatáhl, rozhoupaný zvon se ozval zvukným tónem, který fauny vyděsil. Někteří rovnou prchli, ale nejzvědavější se odvážili v místě ještě zůstat.

Poustevník potom ale jednoho fauna chytil, a třebaže se bránil, odvedl, či spíše odvěkl si ho s sebou do poustevny a tam se s ním zavřel. Vyprávěl mu pak o nové víře a o tom, v čem je lepší než pohanství. Nakonec fauna pokropil vodou, o které

řekl, že je svěcená. Teď je tedy pokřtěný, stal se křesťanem a už u něj zůstane a bude mu pomáhat.

Fauna si pro jistotu uvázal na zbytek provazu od zvonu za nohu a druhý konec si sám upevnil na zápěstí, a tak u něj faun zůstal. Poustevník se k němu choval vcelku laskavě, chodili spolu sbírat lesní plody, aby měli co jíst, na pití měli vodu ze studánky, k životu jim tedy nic nescházelo. Jen faunovi chyběla společnost jeho druhů a družek. Po poustevníkovi opakoval modlitby, jak mu je jeho nenadálý učitel předříkával, a naučil se i vyzvánět.

Než však začali s výukou čtení, jednou v noci se podařilo do poustevny opatrně vniknout jednomu z faunových druhů, a ten mu našeptal plán, na který faun držení poustevníkem přistoupil. Protože mu poustevník již svěřil vaření nápoje z bylinek, nasypal do kotlíku s vodou nad ohněm omamnou směs, kterou mu opět potajmu přinesl nejdůležitější z faunů. Poustevník po omamném nápoji tvrdě usnul. Fauni odvázáli svého druha z provazu a společně pak podhrabali poustevnu. Poustevníkův faun přitom dával uvnitř pozor, zdali se poustevník neprobouzí. Když byla poustevna podhrabaná, nestačil vyběhnout. Propadl se spolu s poustevnou a poustevníkem, avšak ne do vyhrabané jámy, ale za trest za ohavný skutek přehluboko pod zem. Poustevník přitom na rozdíl od nevděčného fauna zahynul.

Z podzemí se faun nemohl dostat, bylo mu jasné, že je tam uvězněný navěky. Měl spoustu času k přemýšlení. Uvědomil si, že poustevník to myslel dobře, a víra, kterou šířil, byla lidem ku prospěchu, třebaže byla jiná než ta za časů před příchodem křesťanství, kdy nás, fauny, považovali za polobohy a vážili si nás. Uctívali ale různá božstva a některým z nich přinášeli i oběti, při kterých se nevyhnuli krutostem. To s křesťanstvím vymizelo.

Faun v podzemí tedy znovu sroubil z větví, které zůstaly z pobořené poustevny, věžičku, zavěsil do ní zvon a nyní na znamení svého prohlédnutí a souznění s novými pořádky vyzvání. Činí tak vždy v době slunovratů. Jeho vyzvánění je slyšitelné i v lese u pramene. Ostatní faunové s faunami odtud již dávno zmizeli a po poustevně nezůstala sebemenší stopa.

O NAPLNĚNÉ FAJFCE

Před dávným časem se do Libniče na Českobudějovicku vracel vysloužilý voják z vojny. Vojna trvala řadu let, a protože mu za ten dlouhý čas přišel vzkaz, že táta s mámou mu umřeli, a jiného blízkého neměl, cestou domů nespěchal. Nikdo tam na něj nečekal. Protože byl dobrosrdečný, tu pomohl onomu a jinde zase tomuhle, ale nikdy za to nic nechtěl. Když byl jednou už blízko domova, u potoka v lese narazil na malého mužíčka bezradně pobíhajícího kolem potoka. Poblíž stál malý vozíček naložený klacíky.

„Človče!“ zavolal na něj mužíček. „Byl bys tak dobrý a pomohl mi s mým nákladem dříví přes ten veletok?“

„Ale samozřejmě,“ usmál se vysloužilý voják, rozkročil se přes potok, přenesl přes něj vozíček s klacíky a poté i mužíčka.

„Děkuji ti, šlechetný muži! A co žádáš za svou pomoc?“ otázal se mužíček.

„Ale coby, vždyť celá ta moje pomoc nestojí ani za fajfku tabáku!“ mávl rukou vysloužilý voják.

„Ale stojí!“ nesouhlasil mužíček a jeho tvář se rozzářila. „Alespoň tu naplněnou fajfku si zasloužíš! My skřítki tě totiž sledujeme už dlouho. Já jsem tě měl už jen vyzkoušet. Viděli jsme tě, jak jsi pomohl sedlákovi vytlačit povoz s dřívím, uvázlý na cestě v hlubokém bahně, babičce odnést z lesa nůši klestí, kováři jsi přidržel koně, aby ho mohl okovat, vysílenému dědečkovi naštípal dříví, a nikdy jsi za to nic nechtěl. Ještě jsi navrch zaslouženě nafackoval drábovi, když bezdůvodně nadával a hrozil na poli čeledínům. A nyní jsi pomohl i mně. Takže odměnu si nepochybně zasloužíš. A teď už neodmlouvej, podej mi svou fajfku a já ti ji nacpu ze svého!“

„No, když myslíš. Tabák do fajfky si tedy od tebe za tu maličkost vezmu,“ souhlasil s úsměvem vysloužilec.

Skřítek mu nacpal fajfku a zmizel. Voják se na ni ani pořádně nepodíval. Když se ji pak pokoušel zapálit, netáhla. Když si ale prohlédl, čím mu ji mužiček naplnil, vyrazilo mu to dech, ač byl otrlý. Byla plná zlata. Do smrti už měl o živobytí vystaráno.

O ŠEDÉM MUŽÍČKOVÍ

Na Mariánskolázeňsku dodnes vzpomínají na šedého mužíčka. Zjevil se chlapci z Podhorního mlýna a stal se jeho učitelem. Setkali se v lese, když tudy chlapec šel ráno do školy do Ovesných Kladrub. Poprvé tam byl předchozího dne, kdy ho doprovodil jeho tatínek. Maminku neměl, zemřela, když byl ještě v kolébce. Tatínek ho vychovával a staral se o něj, ale neměl na výchovu příliš času. Byl mlynářem a nebyl nijak zámožný, a proto veškerou práci ve mlýně dělal sám. Nevydělával tolik peněz, aby si mohl platit pomocníky.

Třebaže cesta od mlýna do školy byla dost dlouhá a vedla přes les, nezbylo, než aby do ní mlynářův synek docházel bez doprovodu. Hned druhý den, když šel do školy poprvé sám, se v lese setkal s maličkým šedým mužíčkem. Toho zajímalo, kam chlapec jde, a on mu to pověděl.

„Nemusel bys chodit do školy tak daleko, kdybys chtěl. Mohl bys chodit k nám do Hory,“ nabídl chlapci.

„Do Hory? Vždyť tam jsou jenom samé skály a les! Jednou jsem tam s tatínkem byl,“ odvětil udivený chlapec.

„Ale přesto je tam škola. Pojd', ukážu ti ji a budeš ji moci navštěvovat, jestli to dovolí náš král,“ řekl mu trpaslík.

„Jaký král? Copak v Hoře je nějaký král?“ divil se chlapec.

„Pojď se mnou a uvidíš,“ vyzval ho šedý mužiček.

Chlapec ho poslechl a nechal se zavést na Horu ke skále.

Na jednom místě se jí jeho průvodce dotkl a skála se rozestoupila. Před udiveným chlapcem se objevila jeskyně, kde bylo plno permoníků, kteří tady dolovali drahokamy. Třpytily se ze stěn i ze stropu skalní sluje. Jeho průvodce ho vedl dál a dál, až přišli do menší jeskyňky, která byla vybavená nábytkem jako komnata na zámku. Trůnil tam maličký král s korunkou na hlavě a dlouhým bílým vousem. Když mu šedý skřítek pověděl, proč chlapce přivedl, král souhlasil, aby jejich školu navštěvoval.

„Zapamatuj si ale, že jestliže to komukoliv prozradíš, všechny vědomosti, které ve škole získáš, rázem zapomeneš. Nesmíš se ani jediným slůvkem zmínit o ničem, co vidíš a poznáš v naší Hoře. Kdybys to udělal, velice si uškodíš a my bychom odtud museli odejít,“ řekl důrazným hlasem chlapci král.

Šedý mužiček, který byl ve zdejší škole učitelem, pak chlapce zavedl mezi ostatní žáky. Chlapec poté do Hory docházel každý den a byl stále vzdělanější. Za krátký čas se toho naučil spoustu. Získal mnoho vědomostí o přírodě, naučil se rozumět řeči ptáků i zvířat, dokonce i chodit po vodní hladině, číst z hvězd, předpovídat počasí i spoustu dalšího.

Až za čas se jeho tatínek rozhodl zajít se zeptat do školy, zda jeho synek prospívá a jak mu jde učení. Ke svému úžasu a ohromení se dozvěděl, že s výjimkou prvního dne tam nikdy nebyl. Mlynářův synek nikdy předtím svému tatínkovi nelhal, byl pravdomluvný, a tak mlynář nevěděl, co za tím vězí. Vždyť jeho syn mu pokaždé po návratu říkal, že byl ve škole, že se mu tam líbí a že učení zvládá bez problémů.

Proto na něj nespustil zostra, ale mírným hlasem se zeptal, jak je to s tou školou, když o něm v Ovesných Kladrubech vůbec nevědí.

„Chodím do školy, ale jinam. Víc ti o tom ale říci nemohu. Nesmím,“ odvětil chlapec.

„A copak ses v té škole vůbec naučil?“ chtěl vědět jeho otec.

Chlapec ho požádal, aby s ním šel k rybníku a tam mu ukázal, jak umí chodit po hladině. Pak mu řekl, co si právě povídají ptáci, sedící v korunách stromů u rybníku, a předpověděl, že za dvě hodiny začne veliký liják. Přesně za dvě hodiny skutečně nastal.

„To není samo sebou!“ užasl jeho otec. „Copak je to vůbec za školu, kde ses tohle všechno naučil? Neučíš se snad u nějakého čaroděje?“ dodal s obavami.

„Kdepak, u skřítků v Hoře!“ vyklouzlo chlapci.

Hned nato se vylekaně chytil za hlavu, ale bylo pozdě litovat. Se slzami v očích vyběhl před mlýn, nad kterým právě letěly vrány. Krákaly, a on jim nerozuměl. Stejně tak křiku pěnkavy. Rozplakal se, protože všechny vědomosti získané ve skřítků škole rázem zapomněl. Dobrotivé skřítky svou neprozřetelností zklamal. Ublížil jim.

Když došel následný den k Hoře, už se před ním neotevřela. Později se zmínil o drahých kamenech, které uvnitř hory viděl. Zkusili tam těžít, ale i když se někteří z kopáčů prokopali dost hluboko, na žádný drahokam nenarazili. I skřítki zmizeli. Nikdo je tam už od té doby neviděl.

Mlynářův synek začal chodit do školy do Ovesných Kladrub, ale měl to těžké. Spolužáci, a dokonce i učitelé, ho považovali za lháře a někteří i za blázna a opovrhovali jím. Trápilo ho to, a když mu pak zemřel otec, odešel kamsi do světa.

O STŘEVÍCÍCH ŽALOBNÍCÍCH

Nedaleko Chřešřovic na Písecku stojí na skále nad Vltavou prastarý kostel svatého Jana Křtitele. Řeku v údolí vzdouvá až do těchto míst Orlická přehrada. V časech, kdy Vltava, ještě nespoutaná přehradami, tekla pod kostelem v hlubokém lesnatém údolí, stával poblíž kostela statek, ve kterém sloužila jako děvečka chudá a přitom velice krásná dívka. Jednou ji zahlédl urozený pán a její krása mu učarovala natolik, že se do ní na první pohled zamiloval a rozhodl se vzít si ji za manželku.

Mládí mu již dávno uteklo a on byl stále ještě svobodný, přestože oženit se chtěl. Byl bohatý, a tak bylo nemálo žen, které mu přímo nadbíhaly. Jenomže on byl vybíravý a usmyslel si, že jeho vyvolená musí být takovou krasavicí, že mu ji budou všichni závidět. Na žádnou podle své představy ovšem nikdy nenarazil, až nyní. Na tom, že se jedná o chudobnou dívku a určitě ne z nějakého urozeného šlechtického rodu, mu pranic nezáleželo. Ten nejdůležitější předpoklad, být krásná, splňovala vrchovatě.

Sličnou dívku pozval na bál a usmyslel si, že ji na bále přede všemi požádá o ruku. Dívka, jak se dalo předpokládat, byla nejprve naprosto užaslá a zaskočená. Domnívala se, že s ní takový pán snad žertuje anebo má nějaké nečestné úmysly. Výřečnost mu však nechyběla, a tak ji dokázal přesvědčit, že svá slova myslí opravdově a jeho nabídka je čestná.

Dívka, na kterou se usmálo nenadálé štěstí, byla ovšem tak chudá, že její jedinou obuví byly dřeváky. Přijít na bál bosá anebo v neforemných dřevácích se ale styděla. Proto namísto toho, aby se těšila, začala ji trápit představa, že se na bále

zostudí, její nenadálý nápadník ji zavrhne a všem ostatním bude pro smích.

Do bálu chybělo již jen pár dní, když sedlák, u kterého sloužila, jel na trh a vzal ji s sebou, aby mu pomohla s telaty, která chtěl prodat. Kupec se našel a se sedlákem šel poté do hospody na litkup, jak se tenkrát zapití úspěšného obchodu říkávalo. Děvečka měla čas porozhlédnout se po městě. Za otevřenými dveřmi jednoho z domů ji zaujaly krásné střevíce a hned si je vyzkoušela. Padly jí jako ulité, a tak je po krátkém váhání zabalila do zástěry a pak už pospíchala k hostinci počkat na sedláka.

Večer na bále mohl kdekdo oči nechat nejen na krásné dívce, ale také na jejích krásných střevících. Jenže ty se děvečce vymstily. Sotva se svým nápadníkem dotančila první tanec a on ji pustil z náručí, začala se točit sama a nemohla se zastavit. Ukradené střevíce ji táhly a nutily točit se stále dokola. Když ji pak udivený nápadník strhl vedle sebe na židli, mrskala směšně nohama a marně se pokoušela střevíce vyzout. Držely jako přilepené. Po svém žalovaly, že to s nimi není jen tak. Zoufalá dívka pak s pláčem přiznala, jak k nim přišla.

„Kdybys mi bývala řekla, mohl jsem ti koupit třeba desatery. Nevadila mi tvá chudoba, ale se zlodějkou nechci mít nic společného,“ řekl zlobně pán a bylo po tanci i po lásce.

Ostudy, které se obávala, si pak nebohá a zároveň nerozvážná krasavice užila vrchovatě. Z bálu ji vyhnali a druhý den si pro ni k sedlákovi přišli biřici. Dovlekli ji na náves, kde ji před zraky celé vesnice za krádež zmrskali, a sedlák ji navíc vyhnal ze služby.

O ZKAMENĚLÉM MLADÍKOVI

Na lesnatém vrchu Hrad nad Skořicemi na Vodňansku, dobře viditelném z širokého okolí, je balvan, který býval člověkem. Jeho proměnu v kámen způsobila touha po bezpracném zbohatnutí a především jeho prostořekost a neurvalost.

Vytrestaný mladík seděl ve vsi pod vrchem v hostinci s rozjařenou společností, když dovnitř nakoukl starý žebrák a uctivě poprosil o ždibec jídla. Hostinský ho ovšem nazval otrapou a křikl na něj, ať okamžitě zmizí. Pár peprných slov k žebrákovi přidalo i několik z mladíkových spolustolovníků, a ten tak s posmutnělým výrazem ve tváři vycouval ze dveří.

Mladíkovi, který měl právě družnou náladu, se však nebožáka zželelo. Sáhl po krajíci chleba a kusu masa, přibral i svůj nedopitý půllitr s pivem, a vyšel za starým žebrákem před hospodu. Podal mu, co ze stolu vzal, a vyzval ho, aby v klidu pojedl a popil. Stařec přijal jeho dar s širokým úsměvem ve vrásčité tváři a uctivými díky. Když zhltl pár soust a napil se piva, vlídně se na mladíka usmál.

„Udělal jsi dobře, že jsi mě pohostil, protože já nejsem žádný žebrák, ale kouzelný dědeček. Jednou za sto let chodívám vyhledat někoho takového, kdo si zaslouží odměnu. Ta chvíle nastala právě dnes. Náhodně jsem zamířil právě sem, abych zjistil, zda někdo hodný odměny není třeba právě ve společnosti, která se tu sešla. Nu, zjistil jsem, že takovým

dobrosrdečným šťastlivcem, který si zaslouží dozvědět se o pokladu ve vrchu Hrad, jsi ty,“ vyličil užaslému mladíkovi.

Poté mu prozradil, na kterém místě poklad leží. K tomu ho poučil, že poklad střeží trpaslík, ale toho, kdo zná příslušné zaříkávadlo, k pokladu dovnitř vrchu zavede a dovolí mu, aby si z něj nabral, kolik unese.

„Tak dobře poslouchej, jak zní ono zaříkadlo, které ti nyní prozradím. Je docela jednoduché. Zní: „Skřítku z vrchu Hradu, o pokladu víš, prosím tě o radu. Kde je jeho skrýš?“ A to je celé. Raději si to pro jistotu několikrát přeříkej, ať si tu říkanku vryješ do paměti a nepopleteš ji!“ řekl ještě kouzelný dědeček.

Poté zmizel, jako by se vypařil. Mladík chvíli užasle zíral na místo, kde jeho nenadálý společník ještě před chvílí stál. Poté se pro jistotu štípl do paže, až to zabořelo, aby se ujistil, že nesní. Do hostince se už nevrátil. Rozhodl se nic neodkládat, a třebaže byla noc a tma tmoucí, zamířil rovnou na lesnatý vrch. Nebyl strašpytel, a tak bez bázně odhodlaně kráčel lesem vzhůru a cestou si přeříkával, co měl trpaslíkovi říct, až se s ním setká.

Předtím si ovšem v hospodě přihýbal se spolustolovníky piva v hojné míře a alkohol mu stále více motal hlavu. Než došel k místu, které mu prozradil kouzelný dědeček, slova říkanky se mu pomotala. Jeho dobrá nálada se rázem změnila v zlostnou. Když přišel na určené místo, říkanku dočista zapomněl. V tu chvíli se před ním objevil malý mužíček, trpasličí strážce pokladu. Mladík se horečně, avšak marně, snažil rozpomenout, co mu má říci, ale pak mávl rukou a zhurta spustil: „Trpajzlíku, co tady střežíš poklad! Okamžitě mě k němu zaved'! Poslal mě sem žebrák,

tedy kouzelný dědeček. Máš mi navalit zlata anebo stříbra, nebo co to tady vy trpajzlíci máte schovaný, kolik poberu. A nepřej si mě, jestli ne! Tak alou, jdeme k pokladu! Pokud neposlechněš, tak tě strašeně praštím a polámu tady všechny stromky a rozkopu houby a...”

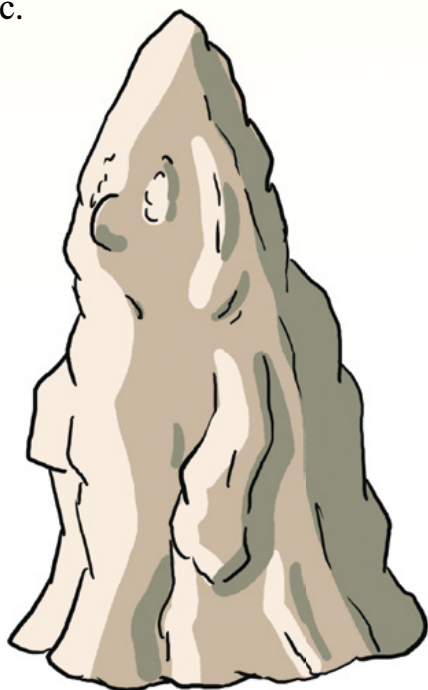
„Co tady hulákáš na lesy a plašíš ptactvo a zvěř? A jak se opovažuješ mi vyhrožovat?!“ přerušil ho nečekaně silným hlasem trpaslík.

„Přestaň s hloupými otázkami a naval poklad! Tak šup! Otevři skálu a jdeme pro něj!“ křikl mladík výhrůžně a pokročil k trpaslíkovi.

Ten ale necouvl. Naopak sám se ještě trochu přiblížil k neovládajícímu se křiklounovi, který napřáhl ruku k úderu.

„Ty selský balvane neotesaný! Dostaneš, co zasloužíš!“ dolehlo ještě k sluchu nerozvážného mladíka.

Sotva se trpaslíka dotkl, zkameněl. Z pokladu v útrobách vrchu Hradu nic nebylo, a od té doby se na něm nachází o jeden balvan víc.

O KAMENNÉ BABĚ A PATÁCH RODU

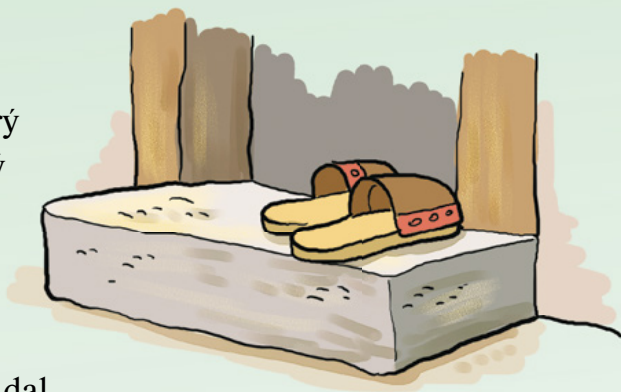
Podobný trest jako nerozvážného mladíka z Vodňanska stihl rovněž zlolajnou ženu ze Strakonicka. U Strakonice je zalesněný vrch Kamenná baba, na kterém na kraji lesa Hůl stával veliký menhir, vypadající jako těhotná žena. Býval pohanskou modlou, a protože jej ještě ve středověku uctívali někteří vesničané z okolí, nakázala ho vrchnost odstranit.

Podle dávné pověsti byl balvan zkamenělou těhotnou ženou, která urazila kněze, spěchajícího k umírajícímu, aby mu dal poslední pomazání. Vysmívala se mu, jak je v kněžském šatě zpocený, když v horkém letním dni pospíchal, aby dorazil ještě zavčas. Nehezká slova řekla i na adresu umírajícího. Když zlolajná žena nepřestala ani když ji napomenul, rozhořčený ji proklel. V tu chvíli zmlkla. Navždy, protože na místě zkameněla.

Dávná pověst z Kovářova na Písecku zaznamenala jednu ze starých pověr, podle které se při stavbě domu ukládal kámen, se kterým se pak již nikdy nemělo pohnout ani při přestavbách. Osazoval se buď u vchodu obydlí, anebo opracovaný přímo jako práh u vchodových dveří či vrat. Říkalo se mu Strážný kámen anebo také Pata rodu a věřilo se, že rod potrvá a obydlí nepostihne žádné neštěstí do té doby, dokud dotyčný kámen zůstane na svém místě.

A právě v Kovářově se prý stalo, že jistý mladíček, který zdědil hospodářství po otci, jenž zahynul, když na něj v lese padl pokácený strom, dávné tradice nedbal. Přes varování matky dal vyměnit starý kamenný práh u vchodu do stavení. Po dlouhých letech, kdy se přes něj vcházelo do domu, měl ošlapanou hranu, a nejen při námrazách, ale i zmoklý za deště byl klzký.

Ještě týž den navečer po výměně prahu se přihnala bouře a stavení zapálil blesk. Nerozvážný mladík, který nedbal odkazu předků, se snažil vyvést dobytek z hořícího chléva, avšak ve chvíli, kdy vběhl dovnitř, se na něj zřítíl hořící krov.

Také v Česticích na Strakonicku nedobře naložil s kamenem, který u vrat jedné ze zdejších usedlostí býval od jejího založení, nový mladý hospodář. I jemu se to stalo osudným.

Jeho otec mu kladl na srdce, aby k balvanu před statkem choval úctu, jakou k němu měly celé dlouhé generace předků. V rodině se od prapředků věřovalo, že kámen má čarovnou moc, a dokud bude na svém místě, bude hospodářství v pořádku a vyhnou se mu katastrofy. Kámen nazývali Strážný.

Mladý hospodář se však již jako dítě této rodové tradici vysmíval a měl ji za babské žvásty a hloupou pověru. Když jeho otec zemřel a on sám se ujal hospodářství, stalo se, že přišly vydatné deště. Když nový hospodář vyjížděl s žebříňákem ze stavení, uvázl povoz v blátě. Mladý sedlák zlostně pobízel koně a nemilosrdně je šlehal bičem. Přední kolo žebříňáku však zabředlo do hlubokého bahna a koně z něj nedokázali povoz vytáhnout.